

Akwụkwọ Daniel — Otu Nari na Iri Atọ na Otu

Ikpughe Ihe-Nkpughe Nwámmá Akwụkwọ Amụma: Ijikọta Akara Ndi ahụ Site n'Akwụkwọ Mkpughe ruo n'Eziokwu Di Ugbu a

Jeff Pippenger

2024-03-12

N'isiokwu ndi gara aga, anyi gosiri na ndi Millerite ghotara na ha na-emezu ilu ahụ nke umu agboghọ iri, Habakkuk isi nke abuo na Ezekiel isi nke iri na abuo, amaokwu iri abuo na otu ruo iri abuo na asato. Amaokwu ndi ahụ di na Ezekiel na-egosi na mgbe akuku amuma atọ ndi a mezuru nke oma n'ubochi ikpeazu, "mmezu nke ohuu o bua" ga-emezu. Nwanneanyi White kwukwara banyere ihe omume a.

"N'Akwụkwọ Mkpughe ka akwụkwọ nile nke Baibul na-ezuko ma burukwa ebe ha na-agwu. N'ebe a ka mmezu nke akwụkwọ Daniel di. Otu bu amuma; nke ozọ bu mkpughe. Akwụkwọ ahụ e mechiri emechi abughi Mkpughe, kama o bu akuku ahụ nke amuma Daniel nke metutara ubochi ikpeazu. Mmuo ozi ahụ nyere iwu, 'Ma gi onwe gi, O Daniel, mechie okwu ndi a, ma kaa akwụkwọ ahụ akara, ruo oge ogwugwu.' Daniel 12:4." Acts of the Apostles, 585.

A na-emeghari ilu ndi amaghi nwoke iri ahụ kpomkwem n'oge a na-akara otu nari puku iri anọ na anọ akara, nke malitere n'ubochi Septemba 11, 2001 ma kwusi mgbe a mechiri ndi amaghi nwoke nzuzu uzo n'iwu Sonde nke na-abia n'oge na-adighi anya. N'oge ahụ nke akuko ihe mere eme, mmetuta nke ohuu o bua a nochiri anya ya n'ime "akwụkwọ nile nke Baibul na-ezuko ma kwusi."

Anyi anowo na-ewu ntola nke nghota n'isiokwu gara aga iji gosiputa ahiri akuko ihe mere eme nke mputa nke e sere n'amaokwu nke iri anọ nke Daniel iri na otu, nke na-anochi anya akuko ndoro ndoro ochichi nke mpi Republican nke anu ohia nke uwa. Akuko ahụ na-agba n'akuku nke akuko okpukpe nke ezi mpi Protestant nke anu ohia nke uwa. Anyi akowaputala ufodu ahiri amuma ole na ole nke na-ekwu banyere mpi Republican nke anu ohia nke uwa, ma na-etinye ahiri ndi ahụ n'elu akuko amuma nke malitere n'oge ogwugwu na 1989.

Oge amuma nke anu ohia nke uwa nke malitere na 1776, ma mechie n'oge ogwugwu na 1798, bu ahiri anyi bu n'obi iji mee mgbalị ijiko onu ahiri niile ndi ugbu a na-arụ oru ha. Oge nke 1776 ruo 1798 nwere akara nke Alfa na Omega, n'ihi na o malitere ma kwusikwa site n'omume omebe iwu, nke bu ikwu okwu nke otu mba.

"Ikwu okwu nke mba bu omume nke ndi ochichi omebe iwu na ndi ochichi ikpe ya." The Great Controversy, 443.

Otu njirimara bu isi nke anu ohia nke uwa bu ikwu okwu ya. Iwu Nchekwa nke United States bu akwukwo sitere n'aka Chineke nke meghere onu uzo nye nnwere onwe okpukpe na nke ndoro ndoro ochichi, ma n'ime ime nke a, o loro "iju mmiri" nke mkpagbu a nogidere na-eme kemgbe otutu nari afo site n'aka ndi eze Europe na uka Katolik.

Agwọ ahụ we si n'ọnyụ ya tufuo mmiri dị ka idei mmiri n'azụ nwanyị ahụ, ka o wee mee ka idei mmiri ahụ buru ya laa. Ala wee nyere nwanyị ahụ aka, ala wee meghee ọnyụ ya, wee loro idei mmiri ahụ dragon ahụ si n'ọnyụ ya tufuo. Mkpughe 12:15, 16.

Ná njedebe nke ọchịchị anụ ọhịa nke ụwa dị ka alaeze nke isii n'amụma Akwukwọ Nso, ọ ga-ekwu okwu ọzọ, ma n'oge ahụ ọ ga-ekwu okwu dika dragon, site n'ime ka iwu Sọnde ruo ọrụ.

Ahụkwara m anụ ọhịa ọzọ ka ọ na-aputa n'ala; o nwekwara mpi abụọ dika nwa aturụ, ọ kpokwara okwu dika agwọ ukwu. Mkpughe 13:11.

Anụ ọhịa nke ụwa malitere dika alaeze nke isii n'afọ 1798, mgbe e wepuru papacy ike ya.

“Ma mgbe e wepuru ndị Papacy ike ha, ma mee ka a manye ha ikwusị mkpagbu, Jón hụrụ ike ọhụrụ ka ọ na-ebili iji kwughachi olu dragon ahụ, ma gaa n'ihu na otu ọrụ ahụ nke obi ọjọọ na nkwalu Chineke. Ike a, nke bụ nke ikpeazụ ga-alụ agha megide ọchịchị na iwu Chineke, e ji anụ ọhịa nwere mpi dị ka nke nwa aturụ nọchianya ya.” Signs of the Times, November 1, 1899.

N'afọ 1798, mgbe ọchịchị papal nwetara ọnyá ya na-egbu egbu, United States kwuru okwu, ma dika ọ na-adị mgbe niile n'ihe metụtara Alfa na Omega, ikwu okwu ahụ ná mmalite gosiri tupu oge eruo ikwu okwu ahụ ná ngwụcha. E tinyere Alien and Sedition Acts n'iwu n'afọ 1798, dị ka ihe na-egosi tupu oge eruo iwu ndị a ga-etinye n'ọrụ n'ogwugwu, ndị na-ekwu maka mbata ndị mmadụ n'enweghị iwu, na mgbasa ozi.

Oge anyị na-atụle site n'afọ 1776 ruo 1798 nwere akara nke Alfa na Omega, n'ihu na ọ na-akowaputa “ikwu okwu” nke Nkwuputa Nnwere Onwe na mmalite, nke na-anọchi anya Iwu ndị Ọbịa na ndị na-akpata mgbagwoju anya nke 1798. N'etiti oge ahụ, a hụrụ Iwu Ntọala nke United States. Oge ahụ na-enye nnochite amuma nke ọchịchị anụ ọhịa nke ụwa, n'ihu na ọ na-amalite ikwu okwu dị ka nwa aturụ, ma oge ahụ na-ejedebe site n'iwu na-anọchi anya agwọ ukwu. Ma, dika ọ na-adikarị, mmalite na njedebe nke ihe na-adakọ na ihe ndị na-abughị ibe ha. A na-anọchi anya akara ụzọ mbụ nke oge ahụ n'akara ụzọ ikpeazụ, ma akara ụzọ nke etiti bụ Iwu Ntọala nke United States, nke steeti IRI NA ATQ kwadoro. E ji mkpụrụedemede mbụ, mesia mkpụrụedemede nke iri na ato, mesia mkpụrụedemede ikpeazụ nke mkpụrụedemede Hibru meputa okwu Hibru ahụ bụ “eziokwu.”

Oge a anyị na-atụle ugbu a na-ebu akara nke Mbụ na Nke Ikpeazụ, onye bụ Eziokwu. Oge ahụ na-anọchi anya oge na-eduga n'mmalite ọchịchị anụ ọhịa nke ụwa dika alaeze nke isii nke amuma Baijbul, ya mere ọ na-anochikwa anya oge na-eduga n'ogwugwu ọchịchị anụ ọhịa nke ụwa dika alaeze nke isii nke amuma Baijbul. Oge ahụ malitere n'oge ogwugwu na 1989. A ga-adokota 1776 ruo 1798 n'elu 1989 ruo iwu ubochi Sọnde nke na-abia n'oge na-adighi anya mgbe anụ ọhịa nke ụwa na-ekwu okwu dika dragon, dika e si nochite ya anya n'Iwu ndi Ọbịa na Nruru Isi.

Ọ bara uru itinye eziokwu amuma ọzọ n'ime omumu anyi. Eziokwu ahụ bụ otu akuku nke “oge ogwugwu” dị ka akara nke a na-elegharakarị anya. O yikariri ka Adventizim nke Laodisia maara na 1798 bụ “oge ogwugwu,” ma nghota ha na-akwusikarị n'ebe ahụ, n'ihu na ha amaghị ma oli na ahiri mgbanwe ọ bula na-adakọ n'usoro na ahiri mgbanwe ndi ọzọ. Ahiri mgbanwe ọ bula

na-amalite site na “oge ọgwụgwụ.”

Mozis nọchiri anya Kraịst, Mozis onwe ya kwa kwuru nke ahụ kpomkwem, Pita wee kwado ya n’akwukwọ Orụ Ndịozị.

Onyenwe anyị Chineke gi ga-eme ka Onye-amụma bilie nye gi site n’etiti gi, n’etiti ụmụnne gi, dika m; ọ bụ Ya ka unu ga-ege ntị. Deuteronomy 18:15.

Jizọs ga-adị “dika” Mosis.

Ma ugbu a, ụmụnna, amaara m na ọ bụ n’amaghị ama ka unu mere ya, dika ndị ọchịchị unu kwa mere. Ma ihe ndị ahụ nke Chineke buru ụzọ gosi site n’ọnụ ndị amụma ya niile, na Kraịst ga-ata ahụhụ, ka O mezuwo otu a. Ya mere, chegharianụ, laghachikwutenu Chineke, ka e wee hichapụ mmehie unu, ka oge nke inye ume ọhụrụ wee si n’ihu Onyenweanyị bịa; ka O wee zite Jisọs Kraịst, onye e buru ụzọ kwusara unu banyere ya: onye eluigwe ga-anabata ruo mgbe oge nke mweghachi nke ihe nile ga-abia, nke Chineke kwuru site n’ọnụ ndị amụma ya dị nsọ niile kemgbe ụwa malitere. N’ihi na Mozis n’ezie gwara ndị nna nna anyị, Onye-amụma ka Onyenweanyị Chineke unu ga-eme ka o si n’etiti ụmụnne unu bilie nye unu, di ka m; onye ahụ ka unu ga-ege ntị n’ihe niile ọ bụla ọ ga-agwa unu. Ọ ga-erukwa, na mkpuruobi ọ bụla nke na-agaghị ege Onye-amụma ahụ ntị, a ga-ebibi ya kpamkpam n’etiti ndị mmadụ. Ee, ma ndị amụma niile site na Samuel na ndị bịa n’azụ ya, ọtụtụ dika ha kwuru okwu, ha bukwa ụzọ kwuo banyere ụbọchị ndị a. Orụ Ndịozị 3:17–24.

Oge ọgwụgwụ n’akukọ ihe mere eme nke Moses bụ ọmụmụ ya, ọ bukwa ihe nnochianya nke ọmụmụ Kraịst. N’oge ọmụmụ ma Kraịst ma Moses, e nwere mmụba nke ihe ọmụma nke ga-anwale ọgbọ ahụ. Ihe ọmụma banyere ọmụmụ ha abụọ mere ka ike dragon nke Ijpt na nke Rom gbalia igbu ndị ahụ e kwere ná nkwa n’amụma. Ndị ọzuzụ aturu nọ n’ugwu nta, na ndị amamihe si n’ọwụwa anyanwụ, na-anọchite anya ndị ghotara mmụba nke ihe ọmụma n’oge ọgwụgwụ ahụ.

Ihe a na-emekari ka a ghara ihu bu na e nwere ihe iriba ama abuo n’oge ọgwụgwụ. Ọ bughị naani Mosis ka a muru, kama afọ atọ tupu ya, a muru nwanne ya nwoke Eron. Onwa isii tupu a mụọ Kraịst, a muru nwa nwanne nne ya Jon. Afọ 1798 bụ ihe a na-amakarị dika “oge ọgwụgwụ,” ma n’afọ 1798 a gburu anụ ọhia ahụ (ngwaoru ọchichị) nke (akwunaanyi ahụ) ji agba ya n’ime Oge Ọchichiri, ma otu afọ mgbe e mesiri “nwanyi” ahụ nke nokwara na-agba anụ ọhia ahụ nwurukwa.

N’afọ 1989 e nwere ndị isi ala abuo. Reagan chiru ruo n’oge emume ibido ọchichị n’afọ 1989, mgbe ahụ Bush nke mbu malitere ọchichị ya. E ji afọ iri asaa nke ndota n’agha na Babilon mee ihe nnochianya nke njedebe nke afọ otu puku nari abuo na iri isii ahụ; ma mgbe Jeneraal Sairos, nwa nwanne Dairos, gburu Belshaza n’abalị oriri ahụ, Dairos bụ eze n’eziokwu. Dairos na Sairos na-anochi akara ụzọ abuo nke oge ahụ nke ọgwụgwụ.

Mmekorita amuma di n’etiti Mozis na Eron, Jon na Jizos, Darios na Sairos, ọchichị ndi popu na popu, nakwa Reagan na Bush, bucha isi mmalite nke ihè amuma mgbe a na-amu ha site n’usoro ọmumụ ziri ezi. Ihe anyi ga-akowa ebe a bu na Jon, nwanne nne Jizos, bu olu nke na-eti n’ozara, nke e ji Eron, nwanne Mozis, mee udi ya mbu, onye gara n’ozara izute Mozis, ka o buru olu ya.

N’ime oge afọ iri atọ tupu e tee Kraịst mmanụ, nakwa n’ime afọ iri atọ tupu onye na-emegide Kraịst, e nwere akara ụzọ nke na-akọwapụta “olu” otu. N’ihe metụtara Kraịst, ọ bụ olu Jọn nke na-eti mkpu n’ọzara. N’afọ 533 Justinian nyere iwu nke kọwara onye na-emegide Kraịst dika onye na-edozi ndi juru okwukwe na onyeisi nke ụka. Iwu Justinian bụ “olu” ahụ nke kwadebere maka “iwu” ụbọchi Sọnde na Kansul nke Orleans n’afọ 538.

Ndi agha Sairos Onyeisi bu olu ahụ nke na-akọwaputa na imeri Babilon nke Dairos di nso.

“Obibia nke ndi agha Sairos n’ihu mgbidi Babilon buuru ndi Juu ihe iriba ama na mgbaputa ha puo n’agha ndokpu na-abiaru nso. Ihe kariiri otu nari afọ tupu a muo Sairos, Mmuo Nso nke mkpughe akpwo ya aha, ma meekwa ka e dekoọ oru ahụ n’eziokwu nke o ga-aru n’ijide obodo Babilon n’amaghi ama, na n’ikwadebe ụzọ maka ntọhapu umu nke ndokpu n’agha. Site n’aka Aisaja ka e kwuru okwu ahụ:”

“Otú a ka Onye-nwe-anyi gwara onye Ya tere mmanu, bu Sairos, onye m jidere aka nri ya, ime ka mba di iche iche daba n’okpuru ya; ... imeghe onu uzọ abuo ahụ n’ihu ya; a gaghi emechikwa onu uzọ ama ndi ahụ; Aga m aga n’ihu gi, meekwa ka ebe gbagoro agbago di larii: Aga m akurisi onu uzọ ola, gbukasija mkporogwu igwe: Aga m enyekwa gi aku nke ochichiri, na aku zoro ezo nke ebe nzuzo, ka i wee mara na mu onwe m, Onye-nwe-anyi, onye na-akpo gi n’aha gi, bu Chineke nke Izrel.’ Aizaja 45:1-3.” Prophets and Kings, 551.

Mgbe a ghotara na o bu site n’aka ndi ama abuo ma o bu akara uzọ abuo ka e si eguzobe “oge ogwugwu” amuma, a pukwara ighota na otu n’ime akara uzọ abuo ahụ na-anochi anya njirimara, nkwuputa ma o bu ido aka na nti banyere akuko ihe mere eme na-abia nso. Eron, Jon, Sairos, na Justinian na-anochi anya akara uzọ nke na-ebute uzọ tupu oge ogwugwu. Oge ogwugwu n’afọ 1798 bu ogwugwu nke oge e gosiputara site n’afọ 1776 ruo 1798. Akara uzọ di n’etiti akuko ihe mere eme ahụ bu olu nke na-eti mkpu n’ozara banyere akuko ihe mere eme na-abia nso. Akuko ihe mere eme ahụ bidoro site n’akwukwo e biputara nke juru ochichi aka ike nke ma eze ma o bu poopu, o kwusirikwa site n’akwukwo e biputara nke na-anochi anya agwa onye ochichi aka ike. Akwukwo e biputara di n’etiti ahụ nochiri anya “ido aka na nti” banyere akuko ihe mere eme na-abia, ido aka na nti ahụ bukwa na a ga-akwatu Iwu Nso nke United States na njedebe nke akuko ihe mere eme ahụ.

Ahiri akuko ihe mere eme ahụ malitere ikpoghachi onwe ya na 1989, o na-agwukwa n’iwu ubochi Sode mgbe a juru ido aka na nti ahụ sitere n’ozara nari afọ abuo tupu ahụ, n’afọ 1789. Afọ 1989 bu oge ogwugwu na njedebe nke amaokwu nke iri anọ, o na-adakokwa na oge ogwugwu nke 1798. Afọ 1989 na-adako na 1776, iwu ubochi Sode ahụ na-anochi anya 1798. N’etiti akuko ihe mere eme ahụ ebe a na-emezu mmetuta nke onu o bu la, akuko ahụ nke malitere na Septemba 11, 2001, ma na-aga n’ihu ruo n’ido aka na nti nke 1789, na-emezu, a na-atugharikwa Iwu Ochichi ahụ. A ghaghi inwe akara uzọ n’etiti ya, n’ihi na Chineke anaghi agbanwe agbanwe mgbe o bu la. Akara uzọ ahụ ga-anochi anya ido aka na nti maka akuko ihe mere eme amuma nke na-amalite n’iwu ubochi Sode na-abia n’oge na-adighi anya.

Afọ 1989 na-akara oge ogwugwu e kwuru n’amaokwu nke iri anọ, nke na-eduga n’iwu Sode n’amaokwu nke iri anọ na otu. Ozi ido aka na nti nke bjarutere mgbe oge ogwugwu gasiri, ma tupu

iwu Sɔnde, bụ Septemba 11, 2001. Ọ na-adọ aka ná ntị na, n'ogwugwu oge ahụ nke akukọ ihe mere eme, Ahụhụ nke atọ nke bjarutere na Septemba 11, 2001, ma e gbochiri ya ozugbo, ga-akụ ọzọ dị ka ihe ijuanya a na-atughị anya ya, a ga-ebibikwa ọtụtụ puku obodo. Mgbe mbibi ahụ bjarutere, Setan ga-amalite ọrụ ya dị itunanya, ọrụ ahụ kwa na-amalite na iwu Sɔnde nke na-abia n'oge na-adighi anya.

“Ọ dị m ka a si na ndị nke Chineke nwere nghota banyere mbibi na-abianu nke ọtụtụ puku obodo, ndị a na-enye onwe ha ugbo a foro nke nta ka ha buru nye ikpere arusi! Ma ọtụtụ n'ime ndị kwesikwara ikwusa eziokwu na-ebo umunne ha ebubo ma na-ekpe ha ikpe. Mgbe ike mgbanwe nke Chineke biakwasiri uche mmadu, a ga-enwe mgbanwe doro anya. Ndị mmadu agaghị enwe ochicho ikato na idokasi ala. Ha agaghị anọ n'onodu nke na-egbochi ihè ka o nwuo n'ebe uwa no. Nkato ha, ebubo ha, ga-akwusi. Ike ndi iro na-achikota onwe ha maka ogo. Agha siri ike di n'ihu anyi. Biakota onu, umunne m ndi ikom na ndi inyom, biakota onu. Jikoo onwe unu na Kraist. 'Unu asila, Njiko aka,... unu atukwala egwu nke ha na-atu, unu adighikwa atu ujo. Doonu Jehova nke usuu ndi agha nso n'onwe ya; ka o buru egwu unu, ka o burukwa ihe unu ga-atu ujo. O ga-abukwa ebe nso; ma o ga-abu nkume isu ngongo na nkume mmejo nye ulo abuo nke Izrel, burukwa onya na ugbu nye ndi bi na Jerusalem. Otutu n'etiti ha ga-asu ngongo, daa, gbajie, jidekwa ha n'onya, werekwa ha.’

“Uwa bu ihe nkiri. Ndi na-eme ihe n'ime ya, bu ndi bi n'ime ya, na-akwado imezu okè ha n'ime nnukwu ejije ikpezụ ahụ. E chefuola Chineke. N'etiti nnukwu igwe mmadu nke mmadu, o dighi idi n'otu obula, ma e wezuga dika ndi mmadu na-emekorita n'ogbako iji mezuo nzube icho naani odimma onwe ha. Chineke na-ele anya. A ga-emezu nzube Ya gbasara ndi na-achipu isi n'okpuru Ya. E nyeghi uwa n'aka ndi mmadu, o bu ezie na Chineke na-ekwe ka ihe ndi na-akpata mgbagwoju anya na ogbaaghara nwee ochichi ruo nwa oge. Ike sitere n'okpuru na-arụ ọrụ iweta ihe omume ukwu ikpezụ n'ime ejije ahụ,—Setan na-abia dika Kraist, ma na-arụ ọrụ n'uzo aghugho nile nke ajo omume n'etiti ndi ahụ na-ejikota onwe ha onu n'ime ogbako nzuzo. Ndi ahụ na-enyefe onwe ha n'ochicho ime njiko na ogbako na-emezu atumatụ nke onye iro. Ihe kpatara ya ga-esochi ya site na mmetuta ya.”

“Mmehie agafeela ihe foro nke nta ka o ruo okè ya. Mgbagwoju anya ejuputawo n'uwa, ma oke ujo ga-abiakwasi umu mmadu n'oge na-adighi anya. Ogwugwu di nnoo nso. Anyi ndi maara eziokwu ahụ kwesiri idi na-akwadebe onwe anyi maka ihe ga-ada n'uwa n'oge na-adighi anya dika ihe ijuanya na-emeru emeru.” Review and Herald, September 10, 1903.

Ido aka ná ntị ahụ, nke e gosiputara n'udi site n'itinye Iwu Ochichi n'oru n'afọ 1789, bu ido aka ná ntị nke mmuo ozi nke ato, nke na-alaghachi na Kedesh nke abuo, mgbe akara nke ndi otu nari puku na iri anọ na anọ malitere. Ido aka ná ntị ahụ bu ido aka ná ntị nke olu mbu nke Mkpughe isi nke iri na asato, ma o bughị nani na nnukwu ulo ndi di na New York City dara n'oge ahụ, kama e gbanwere obuna isi mmalite nke Iwu Ochichi ahụ. E dere Iwu Ochichi ahụ ma dabere ya n'iwu Bekee, nke a puru ikowa nkà ihe omuma ya bu isi n'uzo di mfe dika, “mmadu bu onye aka ya di ocha, ruo mgbe e gosiri na o bu onye ikpe mara.” E dere Iwu Ochichi ahụ iji ju ihe a maara dika iwu Rom, nke a puru ikowa nkà ihe omuma ya bu isi n'uzo di mfe dika, “mmadu bu onye ikpe mara, ruo mgbe e gosiri na aka ya di ocha.”

Ido aka ná ntị sitere n'ozara n'afọ 1789, nke Iwu Ochihi na-anochi anya ya, na-anochi anya ido aka ná ntị nke Septemba 11, 2001; o bughikwa naani na ulo ndi ahụ na-enwu oku jiri mmezu nkiti kaa akuko ahụ akara, kama mbughari (ikwu okwu) nke Iwu Patriot Act nochikwara anya ido aka ná ntị ahụ.

Ewebatara Iwu Patriot (Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism Act of 2001) n'ulo omeiwu United States n'oge na-adighi anya mgbe mwakpo ndi iyi oha egwu nke Septemba 11, 2001 gasiri. E webatara akwukwo iwu ahụ n'Ulo Ndi Nnochiteanya na Oktoba 23, 2001, ma n'Ulo Omeiwu Ukwu na Oktoba 24, 2001. Onye isi ala George W. Bush banyere ya aka ka o buru iwu na Oktoba 26, 2001. Ebumnobi Iwu Patriot bu ime ka ikike goomenti nwee ume kari n'inyocha na igbochi omume iyi oha egwu, na igbasa ikike nlekota nzuzo na nke ndi na-ahu maka mmanye iwu; o jukwara ukpuru bu isi na nke di oke ntala nke iwu Bekee nke na-akowa na mmadu bu onye aka ya di ocha ruo mgbe a ga-egosi na o mara ikpe. A ka na-eji ya ruo taa site n'aka ndi no n'okwa elu n'ime goomenti iji zere usoro ikpe ziri ezi nke iwu, nzuzo onwe onye, na ikpe ziri ezi.

Anyi ga-aga n'ihu n'omumu a n'isiokwu anyi ozo.

“Gini bu onodu anyi n'oge a di egwu ma di nsọ? Ewoo, nganga di anaa na-achi n'ime nzuko, ihu abuo di anaa, aghugho di anaa, ihunanya nke uwe na icho mma, ihe efu na nturundu, aguu di anaa maka ibu onye kacha elu! Mmehie ndi a niile emechiela uche, nke mere na a ghoghi ihe ndi ebighi ebi. O gaghị abụ na anyi ga-enyocha Akwukwo Nso, ka anyi wee mara ebe anyi no n'akuko ihe mere eme nke uwa a? O gaghị abụ na anyi ga-amata nke oma oru a na-aruzu n'ihu anyi n'oge a, na onodu anyi dika ndi mmehie kwesikwara ino n'ime ya ka oru mgbaghara mmehie a na-aga n'ihu? O buru na anyi nwere nchegbu o bu banyere nzoputa nke mkpuruobi anyi, anyi aghaghị ime mgbanwe doru anya. Anyi aghaghị iji ezi ncheghari choo Onyenwe anyi; anyi aghaghikwa iji nkuda mmuo miri emi nke mkpuruobi kwuputa mmehie anyi, ka e wee hichapu ha.”

“Anyi agaghizi anogide n'elu ala a tara amu. Anyi na-abiaru nso ngwa ngwa na njedebe nke oge e nyere anyi maka nnwale. Ka mkpuruobi o bu bu onwe ya, Olee otu m si guzo n'ihu Chineke? Anyi amaghị otu o ga-esi buru n'oge na-adighi anya ka a kpoo aha anyi n'onu Kraist, ma kpebie ikpe anyi n'uzo ikpeazu. Gini, ee, gini ka mkpebi ndi a ga-abu? A ga-agu anyi n'etiti ndi ezi omume, ka a ga-agunye anyi n'onu ogugu ndi ajo omume?”

“Ka nzuko-nsọ bilie, ma chegharia n'ihu Chineke n'ihu nlaghachi azu ya nile. Ka ndi nche tetakwa, ma nye opi ahụ uda doru anya. O bu ido aka ná ntị kpomkwem ka anyi ga-ekwusa. Chineke na-enye ndi ohu Ya iwu, si, 'Tie mkpu n'olu ike, egbekwala nkiti; bulie olu gi elu dika opi, gosi ndi m mmehie ha, gosi ulo Jekob mmehie ha nile.' A ghaghị inweta ntị ndi mmadu; ma o buru na a pughi ime nke a, mgbalị nile abaghị uru; obuna ma mmuo ozi si n'elugwe rịdata gwa ha okwu, okwu ya agaghị aba uru kari ka a ga-asị na o na-agwa ntị oyi nke onwu okwu. Nzuko-nsọ ahụ aghaghị ikpote ime ihe. Mmuo nke Chineke apughi ibata ma oli ruo mgbe o ga-akwadebe uzo. A ghaghị inwe nchoputa obi siri ike. A ghaghị inwe ekpere jikotara onu nke na-anogidegide, na site n'okwukwe ijidesi nkwa nile nke Chineke ike. A ghaghị inwe, o bughị iyi ahụ akwa mkpe dika n'oge ochie, kama idi umeala miri emi nke

mkpuru obi. Anyi enweghi obuna ihe mbu ga-eme ka anyi kele onwe anyi ma o bu bulie onwe anyi elu. Anyi kwesiri iweda onwe anyi n'okpuru aka di ike nke Chineke. O ga-aputa ikasi ma gozie ndi na-achọ Ya n'ezikwu.”

“Oru ahụ di n'ihu anyi; o ga-abu na anyi ga-etinye onwe anyi n'ime ya? Anyi aghaghi iru oru ngwa ngwa, anyi aghaghi iga n'ihu n'uzo kwusie ike. Anyi aghaghi idi na-akwadebe maka nnukwu ubochi nke Onyenwe anyi. Anyi enweghi oge ila n'iyi, enweghi oge itinye onwe anyi n'oru ebumnobi icho odimma onwe onye. A ghaghi ido uwa aka na nti. Gini ka anyi, dika ndi n'otu n'otu, na-eme iji wetara ndi ozo ihè ahụ? Chineke ahapula mmadu o bu la oru ya; onye o bu la nwere akuku o ga-aru, anyi apughikwa ileghara oru a anya ma e wezuga n'ihe ize ndu nke mkpuruobi anyi.

“Umunna m, o ga-eme ka unu wute Mmuo Nso, ma mee ka O puo? O ga-eme ka unu mechie uzo megide Onye Nzoputa a goziri agozi, n'ih na unu adighi njikere maka ino n'ihu Ya? O ga-eme ka unu hapu mkpuruobi ka ha laa n'iyi n'enweghi omuma nke ezikwu, n'ih na unu huru izuika unu n'anya nke ukwu nke na unu agaghi eburu ibu ahụ Jisos buru n'ih unu? Ka anyi teta n'ura. ‘Nweenu uche ziri ezi, mutakwanu ino na nche; n'ih na onye iro unu, Ekwensu, dika odum na-ebigbo, na-agaghari, na-achọ onye o puru iripia.’” Review and Herald, March 22, 1887.